

Toekenningscriteria Voedselbanken Per 1 januari 2026

DEFINITIEF – vastgesteld tijdens de ALV Voedselbanken Nederland d.d. 29 november 2025

Vastgesteld door de ALV (Algemene Ledenvergadering) – 29 november 2025

- Herbevestiging van de eerder gedeelde uitgangspunten en eerdere ALV-besluiten.
- Vaststelling van de **toekenningscriteria 2026**.
- Steun voor het **leertraject intakers** en het **communicatieplan**.
- Stimuleren van een bredere discussie over **langdurige afhankelijkheid van voedselhulp** (20–25% van de klanten bij sommige voedselbanken).
- Mandaat voor de **landelijke Klankbordgroep** criteria om de toepassing van de criteria 2026 te monitoren en hierover terug te koppelen.

Inhoud

1. Inleiding
2. Relevante ALV-besluiten
3. Gedeelde waarden
4. Wie komt in aanmerking?
 - 4.1 Normbedragen
5. Berekening normbedrag
 - 5.1. Tabel A – Inkomsten
 - 5.2. Tabel B – Uitgaven
6. Aanvullende punten
 - 6.1 Spaartegoeden
 - 6.2 Wie niet in aanmerking komt
7. Afkortingen

1. Inleiding

Voedselbanken Nederland ondersteunt jaarlijks ±150.000 klanten, terwijl er 540.000 mensen in armoede leven en mogelijk in aanmerking komen (CBS, SCP, NIBUD).

De **toekenningscriteria 2026** zijn gebaseerd op:

- Nibud-minimumbegrotingen (juli 2025)
- Eerdere ALV-besluiten
- Advies van de landelijke Klankbordgroep Criteria 2026

We hanteren **landelijke richtlijnen met ruimte voor lokaal maatwerk**. Normbedragen worden jaarlijks aangepast met de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS.

2. Relevante - eerdere besluiten van de ALV.

- **Coulanceregeling:** tot 15% boven het normbedrag → hulp en traject (ALV 2023/2024).
- **Direct boodschappen bij aanvraag:** minimaal 1 maand, tot intake uitsluitel geeft (ALV 2021/2024).
- **Een pakket met een traject:** altijd koppeling met begeleiding/zelfredzaamheid (ALV2019).
- **Klant centraal, drempels verlagen:** eenvoudige procedures.
- **Tijdelijke noodhulp:** streven max. 3 jaar, maatwerk en verlenging mogelijk (ALV 2024).

** Coulance betekent dat iemand toch voedselhulp kan krijgen als het te besteden bedrag tot 15% boven de norm ligt. Dit wordt altijd kort uitgelegd in het klantdossier.*

3. Gedeelde waarden

- **Noodhulp waar nodig** – zonder oordeel, laagdrempelig en met vertrouwen.
- **Directe steun** – voedselpakket bij aanmelding.
- **Zelfredzaamheid** – traject richting financiële onafhankelijkheid.
- **Menselijke maat** – we kijken naar de persoonlijke situatie, ruimte voor maatwerk.
- **Landelijke consistentie** – uniforme normen, met 15% coulance boven het normbedrag.

4. Wie komt in aanmerking?

Huishoudens die, na aftrek van noodzakelijke en onvermijdbare lasten, minder dan het **normbedrag** overhouden voor voeding en levensonderhoud.

- Extra kosten (zorg, kinderopvang, vervoer) worden meegewogen.

4.1. Normbedragen 2026

Huishouden	2026	2025	2024
1 persoon	€335	€325	€315
2 personen	€460	€445	€430
3 personen	€585	€565	€545
4 personen	€710	€685	€660
5 personen	€835	€805	€775
6 personen	€960	€925	€890
7 personen	€1.085	€1.045	€1.005
Per extra persoon	+€125	+€120	+€115

Toelichting:

- Voor 2026 is gerekend met **CPI (Consumentenprijsindex) 3,46% inflatie**.
- Er wordt **geen onderscheid** gemaakt tussen volwassenen en kinderen.
- Jaarlijkse indexatie volgt het CBS.

5. Berekening normbedrag

Formule: Inkomen -/- onvermijdbare kosten -/- vaste uitgaven = **vrij besteedbaar bedrag**

Is het vrij besteedbaar bedrag lager dan het normbedrag? → Dan komt iemand in aanmerking voor voedselhulp.

Voor een zorgvuldige beoordeling en om recht te doen aan de menselijke maat, wordt gevraagd om inzage in de bankafschriften van alle bankrekeningen over de afgelopen drie maanden. **5.1**

Inkomsten

Categorie	Mee te rekenen
Aanvrager & partner	Netto-inkomen uit arbeid, onderneming, vermogen, uitkeringen (WW, AOW, pensioen, bijstand), bijzondere bijstand bij bewindvoering, huur- en zorgtoeslag, kindgebonden budget, kinderopvangtoeslag, alimentatie, teruggave inkomstenbelasting
Inwonende 18-plussers met regulier inkomen uit werk of uitkering	Er is over het wel of niet bijdragen van kostgeld gestemd door de ALV van 29-11-2025. Definitieve tekst per 1 januari 2026: “Ieder bestuur van een lokale voedselbank bepaalt zelf óf en in welke hoogte een bijdrage van inwonende 18-plussers wordt meegenomen, met een maximum van €250 per maand per persoon, waarbij dit altijd in het voordeel van de klant wordt toegepast en kort wordt gemotiveerd in het klantdossier.” <i>Deze passage vervangt alle eerdere varianten (“ja”, “nee”, “vrije invulling”).</i>
Bewindvoering	Bij Bewindvoering worden bankafschriften (beheer- en leef rekening) van de afgelopen drie maanden en een actueel budgetplan opgevraagd. Er wordt gekeken naar inkomsten, uitgaven en lopende aflossingen. Het leefgeld is niet vanzelfsprekend het uitgangspunt; beoordeeld wordt of dit realistisch en passend is en altijd in het voordeel van de klant.

Niet meerekenen:

Vakantiegeld • PGB • Kinderbijslag • Bijzondere bijstand • Bijbanen kinderen •
Studiefinanciering • Pleegkindvergoedingen • Noodfonds energie

5.2 Uitgaven Lokale besturen kunnen uitzonderingen maken, altijd in het **voordeel van de hulpvrager**.

Categorie	Mee te rekenen
Vaste lasten	Huur/hypotheek (rente + aflossing), energie en water, zorgverzekering (basis verplicht), inboedel-, aansprakelijkheids- en uitvaartverzekering, gemeentelijke en waterschap belastingen, aanvullende zorgverzekering indien aanwezig, Rechtsbijstandsverzekering, dierenarts verzekering, eigen bijdrage CAK en andere aantoonbare onvermijdbare vaste lasten.
Vervoer	OV: werkelijke noodzakelijke kosten. Auto/scooter: verzekering + wegenbelasting max. €100 p.m. bij medische- of andere noodzaak; brandstofkosten indien geen (OV) alternatief. Scootmobiel/invalidenauto: werkelijke kosten tenzij vergoed
Schulden & contractlasten	Aflossingen die schuld verminderen, betaalde alimentatie, contractueel vastliggende lasten (bijv. telefoonabonnement)

Categorie	Mee te rekenen
Huishoudelijke & persoonlijke uitgaven	Vast bedrag p.m.: €175 (aanvrager), €100 (partner), €60 (inwonende volwassene zonder inkomen), €60 (minderjarige), €60 (inwonende student)
Reserveringsuitgaven	Kleding €62 p.m. (aanvrager en inwonende 18+ zonder inkomen), klein onderhoud €31 p.m., inboedel afhankelijk van gemeente. Kledingbedrag kan worden gehalveerd bij Kledingbank
Sociale participatie	Vast bedrag p.m.: €60 (aanvrager), €40 (partner), €20 (inwonende 18+ zonder inkomen). Gebaseerd op 50% Nibud-advies (compensatie voor het niet meerekenen van het vakantiegeld).
Kinderopvang	Noodzakelijke kosten die niet elders worden vergoed
Huisdieren	Werkelijke kosten dierenarts (bij het ontbreken van verzekering) eenmalig meetellen (omzetten naar maandbedrag)

Niet meerekenen:

Voeding voor huisdieren • Kosten pleegkinderen

6. Aanvullende punten**6.1 Spaartegoeden**

Vrij besteedbaar (direct opvraagbaar) spaargeld:

Huishouden	Max. spaarbedrag
Gezin met 2 kinderen	€7.550
Twee volwassenen	€6.850
Alleenstaande	€5.200

6.2 Vanwege hulp via andere kanalen vallen buiten de voedselbankhulp:

- Uitwonende studenten
- Daklozen in opvangvoorzieningen
- Asielzoekers/statushouders/ontheemden in AZC/opvang
- Niet-gedocumenteerden

7. Afkortingen

- **CPI** – Consumentenprijsindex (CBS)
- **CBS** – Centraal Bureau voor de Statistiek
- **Nibud** – Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
- **CAK** – Centraal Administratie Kantoor (zorgbijdragen)
- **PGB** – Persoonsgebonden budget
- **AZC** – Asielzoekerscentrum

=====